

Rahvusvärvid meie silmis ja südames

Mart Laar

Eesti Päevaleht, 03.06.2000

Valitsus kavatseb kinkida kodukaunistajatele igas linnas ja vallas rahvusvärvides vimplaid

Praegusel ajal võib Eestis tihti kuulda kurtmist selle üle, nagu ei peaks eestlased enam tähtsaks rahvuslust, nagu ei hoolitaks rahvuslikust sümboolikast, riigilippude heiskamisest ja muust sellesarnasest. Pole midagi uut päikese all, tuleb seepeale tõdeda. Olen lugenud esimese Eesti aja lehtedest artikleid, kus kurdeti, et rahvuslikel tähtpäevadel polnud terve tee Tartust Tallinna näha ühtki sini-must-valget lippu. Kas see oli ja on märgiks, et iseolemine tundub juba niivõrd kindlana ja eestlaste tulevik turvalisena, et võib keskenduda „tähtsamatele“ asjadele, nagu isikliku elujärje parandamisele?

Põhjamaades kasutatakse rahvusvärve laialt.

Eestlaste ettekujutuses elukvaliteedist on selle osaks alati olnud ka korras majapidamine, kaunis koduümbrus ja selle osana muidugi sihvakas lipumast koduõuel. President Lennart Meri algatatud kodukaunistamise töö on andnud Eesti maastikule juurde hulganisti ilu.

Kui ma möödunud aasta võidupühal koos presidendiga üle Eesti lendasin, oli sini-must-valget ilu maastikul päris palju näha. See pani mõtlema meie range lipuseaduse üle, mille järgi võib ametlikud lipupäevad aastas vaid kahe käe sõrmedel üles lugeda. Maa võiks olla lipuehtes ka muul ajal. Olen veendunud, et Eestis on palju inimesi, kes tahaksid-sooviksid oma koduõuel rahvusvärve näha palju tihedamini kui praegune seadus seda lubab. Neile inimestele tuleb selleks ka võimalus anda.

Mida saaks selleks teha? Parim aeg mõtisklemiseks ongi täna, päev enne eesti lipu 116. aastapäeva.

Selle jaoks ei tule muuta lipuseadust. Riigilipp on vaid üks tähtis rahvusvärvide kasutamise võimalus. Küllap on paljud, kes Põhjamaades ringi rännanud, tähele pannud, kui palju kohtab igal pool varrastes, mastides ja tornides rahvusvärve. Need ei ole lipud, vaid vimplid, tuulelipud. Rahvusvärvides on kujundatud riiklikud kampaaniad, paljud kodumaised tooted ja ettevõtete logod. Miks ei võiks me sama teed minna, eriti arvestades, et kultuuriliselt tunneme me end pigem Põhjamaade hulka kuuluvana?

Möödunud suvel lubasin Türil ühe esimese Eesti aegse memme küsimusele vastates, et neile, kes püstitavad korraliku lipumasti, annab valitsus kingituse. Mõtet edasi arendades oleme jõudnud arusaamisele, et rahvusvärvide kandepinna täiendamiseks on otstarbekas pöörata tähelepanu just vimplitele, mitte enam riigilippudele, mis eeldatavasti kõigil majaomanikel olemas. Kingitusi aga teatavasti antakse tublimatele.

Arvan, et just kodukaunistamise liikumises osalejad on need, kes ennekõike väärivad kinki ilusate Eesti kodude rajamise eest. Nii kavatsebki valitsus otsustusõiguse vimplite jaotamise eest anda kodukaunistajatele, kelle patrooniks on president. Vimplaid jätkub igasse valda ja seekordne aktsioon ei jää viimaseks. Loodan, et vimplite nägemine innustab kaunitate kodude naabruses elavaid inimesi oma kodu ilule senisest enamat rõhku panema, sealhulgas ka rahvusvärve masti soetama.

Rahvusvärvid kinnitavad omariikluse püsivust.

Loodan südamest, et kohalikud omavalitsused leiavad ka omalt poolt võimalusi toetada inimeste

puudlusi ilusama ja parema kodu ja koduümbruse järele. Enim vajavad sellist abi just vanemad inimesed.

Võib küsida, miks tegeleb valitsus jälle mingi imeliku asjaga, samal ajal kui ühiskonda vaevavad paljud hädad. Kuid mina olen veendunud: kui jaksame oma eesti vabariiki uskuda, siis jaksame seda ka paremini arendada. Seetõttu võiksid rahvusvärvid igas vallas ja linnas inimesi iga päev sundida endalt küsima: mida mina olen teinud, et Eestil ja Eestis hea oleks? Samas võiksid sinimustvalged, mida nägemata Eestis liikuda oleks võimatu, anda igapäevast kinnitust kahtlejatele – Eesti riik on jääv.

Rahvusvärvid meie silmis ja südames

Valitsus kavatseb kinkida kodukaunistajatele igas linnas ja vallas rahvusvärvides vimpleid

Mart Laar
peaminister, isamaalane

Praegu ei ole Eestis tihedalt kinnistatud selle üle, nagu ei peaks ostlased enam tiht-aks rahvuslast, nagu ei hoolda rahvuslikast sümbolikaast, riigi lippude heidkannest ja muust sellisest raaest. Pole midagi uut pakkuma all, tuleb seepärast töelda. Olen lugenud eestise Eesti aja lehtedest artikleid, kus kurdeti, et rahvuslikel tähtsustavatel põlvnädal terve tee Tartust Tallinna näha ühtki sini-aga-valget lippu. Kas see oli ja on mingiks, et teadmine mingi-juhale kindlana ja eestlaste tulevik turvalisena, et võib keskenduda "tähtsustavate" asjadele, nagu loodiku elujäre jätkamisele?

Põhjamaades kasutatakse rahvusvärve laialt. Eestlaste ette-kiitusest ohkavalt on sõle osale-akasti olnud ka korras majapidamine, kaunis kodumõnus ja selle osana muu-dukas süvaks lipuast koduhoole. Presi-dent Lemmari Meri algatunud kodu-kaunistamise töö on andnud Eesti maastikule juurde hulganisti ilu.

Kui ma mõeldud aasta võidapühäl koos presidendiga üle Eesti lendasin, oli sini-aga-valget ilu maastikul päris palju näha. See pani mõtlema inesi-
range lipuseaduse üle, mille järgi võib ametlikud lipuseadust aastas vaid kahe kuu sõrmel üles lugeda. Maa võiks olla lipuseaduse ka muud ajal. Olen veendunud, et Eestis on palju inimesi, kes tahakid-sooviksid oma koduhoole rahvusvärve näha palju tihedamini, kui praegune seadus lubab. Neile inimes-tele tuleb selles ka võimalus anda.

Mida seaks selleks teha? Parim aeg mõtisklemiseks ongi täna, järele enne Eesti lipu 115. aastapäeva.

Selle jaoks ei tule muuta lipuseadust. Riigilipp on vaid üks tähtis rahvusvär-vide kasutamise võimalus. Küllap on paljud, kes Põhjamaades ringi rännan-ud, tähele pannud, kui palju kohtab igal pool varrastes, mastides ja torni-
des rahvusvärve. Need ei ole lipud, vaid vimpleid, kuulajipid. Rahvusvärvi-
des on kujundatud riigiliku kaunistu-
mised, paljud kodumaised tooted ja et-
tevõtte loogid. Miks ei võiks muu sama-
teed minna, eriti arvestades, et kultu-
riline närvine end pigem Põhjamaa-
de hulka kuuluvana?

Mõeldud suvel läbasin Turil ühe-
esimese Eesti aegse memme käärimise-
le vastates, et need, kes püstitavad ko-
ralliku lipuast, annab valitsus-
kirjalise. Mõnet olnud arvamisi-
sele, et rahvusvärvide kas-
tamine laendamine on-
otstarbekas pöörata tähe-
lepansu just vimpelitele,
mitte enam riigilippudele,
mis eeldatavasti kõigi ma-
joonamisel olemas. Ringita-
si aga teatavasti antakse tühi-
märke.

Arvan, et just kodukaunistamise li-
kumise osalejad on need, kes su-
nõkõike värivad kinki ilusate Eesti-
kodu rajamise eest. Nii kavatseki-
valitsus otustusloogise vimpelite joat-
mise eest anda kodukaunistajatele, kel-
le patrooniks on presidend. Vimpleid-
jagub igasse valda ja seekordne akt-
sioon ei jää viimaseks. Loodan, et-
vimpelite nägemine innustab ka kandi-
te kodu-kaunistuse elavalt inimesi
oma kodu ilule senisest enamat rõhku
panema, sealhulgas ka rahvusvärve
masti seotama.

**Rahvusvärvid kinnitavad oma-
riikluse püsivust.** Loodan süda-
mest, et kohalikud omavalitsused lea-
vad ka omaid poolt võimalusi teetada
inimeste püsivust ilusama ja pare-
ma kodu ja koduümbruse järe-
le. Enim vajavad sellist abi
just vanemad inimesed.

Võib küsida, miks tege-
leb valitsus jälle mingi
imeliku asjaga, samal
ajal kui ühiskonda vaeva-
vad paljud hädad. Kuid
mina olen veendunud: kui
jaksame oma Eesti Vabariiki
uskuda, siis jaksame seda ka ja-
rennini arendada. Seetõttu võiksid rah-
vusvärvid igas vallas ja linnas inimesi
iga päev sundida endalt küsima: mida
mina olen teinud, et Eestil ja Eestis hea
oleks? Samas võiksid sinimustvalged,
mida nägemata mooda Eestis liikuda
oleks võimatu, anda igapäevast kinni-
tust kahtlejatele – Eesti riik on jääv.

